

הר שפנים:

הר שפנים (ג'בל שופנין) , המתנשא לרום 949 מ', הינו אחד המסלולים המסלול כולו עובר בדרכים . הפחות מטיילים בתחום שמורת הר מירון המשמשות גם כלי רכב (2 ק"מ כבישים סלולים בתוך הכפר בית ג'אן ועוד כ- 2 ק"מ הליכה בדרך סלולה בה חולפים כלי רכב בדרך לאדמות החקלאיות של תושבי הכפר). למי ש"ההליכה המנהלתית" הארוכה לא מרתיעה אותו, זהו מסלול מעגלי המשלב תצפיות נוף ונקודות עניין, ברמת קושי קלה אם כי ארוך למדי.

המסלול בוצע באפריל 2015 כחלק מטיול ארוך יותר בדרום שמורת הר מירון. בשלב זה (אפריל 2015) טרם נבדק קטע המסלול בתוך הכפר, מצומת השבילים ירוק 2353-כחול 2341 חזרה לנקודת ההתחלה. בכוונתנו להשלים בדיקת קטע זה במהלך קיץ 2015, אך בהעדר מידע מפורט ועדכני באינטרנט על מסלול הטיול להלן - בחרנו לפרסם את המסלול כבר בימים אלו (אביב 2015).

תיאור אזורי טיול:

אחרי שמצאנו חנייה באזור צומת השבילים, נפנה לסימון הכחול. ב- 600 המטרים הראשונים של המסלול, מדובר על רחוב צר בשוליו המזרחיים של הגרעין הישן של הכפר בית ג'אן. לאורך הדרך יש כמה הסתעפויות, וכדאי לעקוב היטב אחרי סימוני השבילים (המסלול נמשך בכיוון כללי צפון-צפון-מזרח). בסוף קטע זה, נגיע לצומת השבילים כחול-ירוק. הסימון הירוק פונה "אחורה" לכיוון דרום-דרום-מזרח, ואם פיספסנו אותו נבחין שתוך עשרות מטרים, משנה הכביש את כיוונו לצפון-צפון-מערב (וצופה לעבר נחל כזיב (ממזרח לנו אגן).

בסימון הירוק נרד ירידה קצרה ותלולה יחסית, כ- 400 מ', עד שנתייצב בצומת שבילים בה מבצע הסימון פניית פרסה וממשיך בירידה לעבר עין גורנה (עין אל-ג'ורון). טיפה מעל לצומת, נוכל לראות במרחק עשרות ופתח מערה נוספת ממש לצד, מטרים מהשביל פתח של מערת קבורה צומת השבילים.

עין גורנה מהווה פינה טובה להפסקה ראשונה במסלול הטיול. המעיין עבר "פיתוח סביבתי" היוצר אופי של פארק מלאכותי עם בריכות נוי, מדשאות ופינות ישיבה. עם זאת ניתן עדיין לראות את ניקבת המעיין הקצרה. מהמעיין נמשיך צפונה בירידה תלולה יחסית (במהלכה נעבור

ב"סרפנטינה" - פיתול חד בשביל ההליכה), ונחצה את ערוצו של נחל מכאן נתחיל בעלייה מתונה וניכנס לנופי החורש הטבעי. שפנים של שמורת הר מירון.

החורש כאן הוא חורש פתוח יחסית, וניתן לפגוש כאן לא מעט שיחי לוטם ולוטם מרווני, ביניהם נוכל לפגוש באביב פריחת סחלבים - בעיקר שעיר סחלב אנטולי וסחלבן החורש. מעל למסלול ההליכה נמצאת חלקה ובה ריכוז עצי ערער ארזי, היחידים מסוגם בארץ.

נמשיך עם כ- 600 מ' מערוץ נחל שפנים, נגיע לצומת שבילים ירוק-אדום הסימון האדום המטפס בהר, וכקילומטר אחד מצומת השבילים נגיע לצומת דרכי עפר בגבול שטחים חקלאיים.

נפנה תחילה ימינה ונרד לעבר בריכת שפנים (בריכת שופנין). זוהי בריכת ואחת הגדולות בצפון החורף הגדולה ביותר בתחום שמורת הר מירון הארץ. היקפה של הבריכה כאשר היא מלאה הוא כ- 550 מטרים! המקום משמש לרביית דו-חיים וחסרי חוליות. למעוניינים ניתן להקיף את הבריכה ולהתרשם מהנופים. המרחב סביב הבריכה מעובד ומגודר ברובו - קרקעות חקלאיות פרטיות של תושבי בית ג'אן בתחום שמורת הר מירון. הבריכה ממוקמת בליבה של בקעה קרסטית, ולמעשה יש כאן בולען שנסתם במכוון ע"י תושבי הכפר כדי לאפשר אגירת מים עד לחודשי הקיץ.

אחרי ביקור והפסקה מתבקשת בבריכה, נשוב לסימון האדום. במרחק עשרות מטרים נגיע לאנדרטת זיכרון לזכרו של רס"ל אימן קיס, שנפל בעת מילוי תפקידו בשנת 2000. כ- 200 מ' ממסעף הבריכה, נפנה עם הסימון האדום שמאלה לדרך צדדית הממשיכה בחורש, עם תצפיות יפות לעבר לב קטע זה שמורת הר מירון - הר זבד וערוץ חסר שם היורד אל נחל כזיב מסתיים לאחר כקילומטר, במפגש עם הדרך המסומנת כחול מבית ג'אן למעיין עין הזקן. בצומת השבילים נפנה ימינה ולאחר 300 מ' נוספים נגיע כאן נמשיך ימינה עם הסימון הכחול לעבר בית. לצומת שבילים כחול-ירוק ג'אן. בדרכנו חזרה לנקודת ההתחלה, נחלוף על פני מפגע סביבתי - תחנת מעבר לאשפה, הממוקמת מאות מטרים בתוך שטח שמורת הטבע. בנוסף, קטע זה של המסלול "נהנה" מתנועה לא מבוטלת של כלי רכב ויש ללכת בזהירות בצד הדרך.

עם הגיענו לבתים הקיצוניים של הכפר, נגיע לעוד צומת שבילים כחול-ירוק נמשיך עם הסימון הכחול לתוך הכפר, אך למעוניינים כדאי תחילה לסטות עשרות מטרים לסימון הירוק, לתצפית נוף מרשימה לעבר ערוצו של נחל האר"י.

בהגיענו לכפר עצמו, נתקדם עד לצומת שבילים כחול-שחור ונפנה ימינה עם הסימון השחור, חזרה לנקודת ההתחלה

פריחה לפי עונות :

.

- **אפריל - פריחת סחלב נטולי וסחלבן החורש, וכן לבלוב פוטוגני של עצי אלה ארץ-ישראלית.**
- **נובמבר - מופע שלכת של עצי אלה ארץ-ישראלית.**
- **ללא תאריך מוגדר - שלג בהרי מירון: בגלל אופי המסלול, הוא יכול להתאים לטיולי שלג, ובלבד שהכביש לבית ג'אן פתוח לטיולים בשלג יש להצטייד בציוד מתאים וכן בגדים יבשים להחלפה, כולל גרביים ונעליים**

